

*De tre røper når lig samvittighet og er berget
net på å dekke det grunnlovbruddet (landssvikloven)
som de selv er skyld på
morgen - Aftenposten 15. februar 1947. Det er et av de
flere eksempler på det rene sle*

Vi har stort ansvar når det gjelder landssvikloven og samfunnet.

Landssvikloven vedtatt i Lagtinget. - Oscar Hansdommen på ny trukket inn i debatten. - Alsvik angriper den offentlige administrasjon for å ha «stripete» tjenestemenn.

Lagtinget behandlet i går Odelstingets vedtak om lov om straff og økonomisk ansvar for landssvikere.

Rysstad (a.), Aust-Agder, uttalte at mange her i landet har kritisert landssvikoppgjøret for å være for mildt, idet de hevder at landssvikere bør behandles strengere enn andre forbrytere. Det foreliggende lovforslag var uttrykk for en annen oppfatning og var etter talerens oppfatning i samsvar med vår rettsstandard.

Rysstad advarte mot restene av nazimentaliteten her i landet, og kritiserte sterkt at enkelte rent nazi-infiserte skrifter får kastes inn på markedet. Når justiskomiteen hadde hevdet i sin innstilling at landssvikoppgjøret kunne vært fremmet etter bestemmelsene i den vanlige straffelov, var dette for å slå fast at landssvikloven ikke var i strid med Grunnloven. Dette var nemlig hevdet fra enkelte hold, spesielt fra landssvikere selv og deres hjelpere. Det var en misforståelse å oppfatte innstillingen som noen kritikk mot landssvikloven og den del av oppgjøret som er tilbaketrukket.

Det er blitt sagt at landssvikere blir straffet for politisk virksomhet. Dette er en oppfatning som er farlig og gal, sa Rysstad. Det er for å straffe mot Grunnlovens bestemmelser om forræderi de dømmes.

Alsvik (a.), Møre og Romsdal, henviste til Oscar Hans-saken, der som kjent to dommere stemte for frifinnelse. Enten måtte det være noe galt ved loven, eller med dem som avsa dommen. Jeg vil ikke uttale noen mening om dette, sa taleren, men man har jo lov til å tenke — og delvis også å tale!

Jeg tilhører hverken isen eller silken, fortsatte han, men jeg tilhører den front som krever rettferdighet. Her kan nazister — som ennå ikke har fått sin dom — komme sammen til kalas!

Jeg tør si, sa Alsvik videre, at det sitter folk med temmelig svære striper i den offentlige norske administrasjon i dag!

Det må være noe som ikke er i orden når to dommere kan frifinne en krigsforbryter som etter alminnelig menneskelig oppfatning er en stor og grusom forbryter. Det må bli en ordning på dette, hr. president, sa taleren.

Presidenten, Aldor Ingebrigtsen, ba talerne fatte seg i korthet, slik at man kunne bli ferdig før den reglementerte tid for middagsmøtet var ute. Arbeiderpartiet skulle nemlig ha gruppemøte om kvelden.

Tveit (v.), Hordaland, kritiserte at Staten ved inndragningen tar inn store summer, mens kommunene på den måten blir unndratt store inntekter.

Svarstad (kr. f.), Hordaland, presiserte at vi må få vekk slang-ordene «isfront» og «silkefront», som har gjort meget skade. De har ført til motsetninger, fordi de er usaklige.

Når det gjelder Hans-saken, var det ikke noen uenighet i synet på loven og straffutmålingen. Det var et spørsmål, og man burde nu være ferdig med å snakke om den saken.

Stranger (h.), Oslo, var ikke tilfreds med presidentens begrunnelse for å skynde på med forhandlingene. Et viktig møte i Lagtinget burde ikke forseres til fordel for et gruppemøte — aller minst når Lagtingsmøtet var berammet først.

Det har vært sagt, sa taleren, at oppgjøret går for sent. Når vi i Odelstinget imidlertid fikk opplyst at 54 000 saker er avgjort pr. 1. januar, skulle det gi et tilfredsstillende svar på kritikken. Når man tenker på de generalpreventive hensyn som landssvikoppgjøret må ta, skulle det heller ikke være noen grunn til å kritisere oppgjøret for å gripe for vidt.

Taleren roste justisministerens klare og pregnante innlegg under debatten i Odelstinget.

Når det gjelder behandlingen av fangene etter soningen, har vi alle en stor oppgave som vi må samle oss om uten hensyn til «fronter», sa Stranger. Det er ikke meningen å ønske velkommen, men vi har plikt til å gjøre vårt beste for å skape et grunnlag hvorpå disse igjen kan oppnå samfunnets tillit og bli dets borgere.

Taleren henviste til avtalen mellom L.O. og Arbeidsgiverforeningen om gjeninnsetning av folk som er ferdig med sitt rettsoppgjør. Vi har her stort ansvar overfor vårt produksjonsbehov, sa Stranger til slutt.

Statsråd Hauge møtte på vegne av justisministeren. Han syntes det var grunn til å være tilfreds med rettsoppgjøret. Det gjaldt å slå fast for ettertiden de plikter enhver har overfor styresmaktene, uansett politisk oppfatning.

Taleren reagerte sterkt mot at Hans-saken var trukket fram i denne debatten. Han var enig med justisministeren i at det gjaldt et spørsmål om vitnebevis, og saken var for så vidt Stortinget uvedkommende.

Odelstingsvedtaket ble enstemmig vedtatt.

100220